

Előfizetési árak:

postán vagy házhoz küldve:
 Egész évre . 24 kor.
 Félévre . 12 kor.
 Negyedévre . 6 kor.
 Egy hónapra . 2 kor.

Egyes szám ára 8 fill.

DEBRECZENI ELLENŐR

A SZABADELVÜPÁRT KÖZLÖNYE

Hirdetések díja:

Egyhasábos petit sor
 10 fill. vagy egy □ cm.
 hely 4 fill. — Nyiltér
 és magánérdekű ismer-
 tetés soronként 40 fill.

Megjelenik naponként
 reggel 6 órakor,
 hétfőn vagy ünnep után
 déli 12 órakor.

Szerkesztőség: Kossuth-utca 19.

Ide küldendők a lap szellemi részét illető közlemények.

Főszerkesztő:

Köncz Ákos.

Felolvasó szerkesztő:

Dr. Orbán József.

Kiadóhivatal: Kossuth-utca 13.

Előfizetés, hirdetés és magánérdekű ismertetések felvétele.

Képviselő és összeférhetlenség.

Debreczen, március 29.

Sok szó esett már az ugynevezett *összeférhetlenségről*. Kisérteni jár ez évről-évre a magyar parlamentbe. Jogászok éles, bonczoló elméje foglalkozik azzal, pedig több, mint bizonyos, hogy ezen kérdést véglegesen rendezni és megoldani nem lehet.

Az összeférhetlenséget, bizonyos eseteket kivéve, a *politika* találta ki. Ez egy fegyver a pártok kezében, melylyel ott, ahol kedvező alkalom kínálkozik, bénítanak vele. Tarthatatlan formáság az egész, mert talán mégsem lehet kívánni egy képviselőtől, hogy zsebében a mandátumával, tekintélyéről, befolyásáról, a közjó vagy saját tisztességes haszna előmozdításáról mondjon le.

A mi nézetünk az, hogy a képviselő foglalkozhatik nemcsak a parlamentben, hanem a parlamenten kívül is. Anyagi és társadalmi érdekeinek köréből végképen egy képviselő sem fogja magát kiszakítani. Ellenkezőleg. Aki tehetsége, képessége, rátermettsége és választóinak bizalma révén mandátumot nyer, nem vonulhat el a világtól, hanem igyekszik bizalmi állásának tisztességesen elérhető előnyeit kihasználni. Irigység, rosszakarat, gyanu-

sítás mindig találhat okot az *összeférhetlenség* feszegetésére, de hogy ennek tulhajtása igazságos eljárás volna, szemben a mandátum tulajdonosával, azt senki sem fogja elhinni.

Mi abban a meggyőződésben vagyunk, hogy az esetben, ha nagyon kutatnánk ezt az inkompatibilitást, nem maradna képviselő a tisztelt Házban. Nem maradna, mert hajszálhasogató raffineriával be lehetne bizonyítani, hogy minden egyes képviselőnek van valamelyes mellékfoglalkozása, tiszteletbeli állása, vagyis nem áldozza fel összes érdekeit képviselői állásának. És mi nem is vesszük rossz néven, ha a képviselő befolyását a kiemelkedő pontokon biztosítja, mert ezáltal még egyrészt tekintélyét növeli választói szemében, másrészt sok oly üdvös dolgot teremthet meg választói javára, melyeket azok befolyásos, agilis emberek nélkül nem tudnának elérni.

És mivel az inkompatibilitásnak határát úgy sem lehet kipécézní és azt előre megrendelt határok közé szorítani, mi azt tartjuk, hogy az összeférhetlenség végeredményében nem is létezik. A törvény beszélhet róla, tágíthatja, szélesítheti e nem létező fogalmat, de a mindennapi élet tapasztalata azt nem respektálja.

Az összeférhetlenségi törvé-

nyeknek az volna céljuk, hogy aki bizonyos közhivatalt visel, távol tartsa oly helyzetektől és állapotoktól, melyek az állásnak kellő betöltését akadályozni és a szükségyszerű bizalmat csökkenteni alkalmasak. Ezen törvényt a bírakra nézve az 1869. IV. t.-cz., a képviselőkre nézve pedig az 1865. I. t.-cz. mondja ki.

És mégis, mit látunk? Ez az összeférhetlenségi törvény — mint minden tág határozat — nyújtható és összevonható. Mutatják ezt az összeférhetlenségi bizottság egyes deciziói, melyek nem egy nyomon haladnak az egyes bejelentett összeférhetlenségi esetek elbírálásánál.

De legyen bármiként is, nincs könnyebb, mint az összeférhetlenségi törvényt kijátszani. Mindenféle van annak kapuja. Az ügyesebbek kijutnak abból, míg mások eltévednek a tömkelegben. Némely képviselő mindennel foglalkozik inkább, mint mandátumának kötelességeivel és ezt senki sem veti szemére, mások tisztas üzleteket kötnek, adnak, vesznek, iparvállalatok élén állanak, pénzügyeket vezetnek, de mert népszerűek senkinek sem jut eszébe anyagi érdekeik elé gátló törvényeket állítani, míg végre vannak, akik amugy mellékesen egyébbel is foglalkoznak, mint a képviselőséggel, ezeket azonban rögtön odaállítják

TÁRCZA.

Barátság és szerelem.

— A „Debreczeni Ellenőr” eredeti tárczája. —
 Írta: László József.

Oh, drága, szent eszményképek, telve vagytok mind azzal, a mi magasztos, a mi szép; bírva benneteket, mennyei érzés szállja meg szívünket.

Már maga egy kézzorítás, egy édes pillantás, egy ölekezés is mily érzelmeket, mily indulatokat ébreszt fel bennünk; de a barátság és szerelem mély érzése azonban mindenkifelett diadalmaskodik s boldog az a halandó, kit ez az érzés hevít, nem is lesz az boldogtalan soha.

De az élet ellenkező képeket mutat, a legnagyobb ellentéteket látjuk mindenfelé s a barátság és szerelem is, mint halvány fénysugár, szűrdök az ember boldogsága közé; egyesek látják, érzik, észreveszik, a legtöbb ember azonban nem is sejti, mi az, mi lehet az a bűvös érzemény, mi az ő szívébe az utat soha meg nem találta.

A mai társadalmi élet ferde kinövésői és visszasságai az ember lelkében minden magasztosabb érzeményt kiölnek. Ezeket ha részletekre bonczolgatjuk, egy tömkelegben tévedezünk, egy sötét chaosznak megyünk, a honnan nincs semmiféle kiigazodás.

A világ összes mindenségét, ha a legélesebb szemmel is megfigyeljük, azt fogjuk

találni, hogy a legnagyobb, legszebb, legédekesebb mindig az ember.

Ha tekintjük az emberi szív mélységét, melyhez mérten a tenger mélysége épen semmi; az emberi elme magasságához a hegyek hóval borított csúcsai eltörpülnek; az emberi indulatok, az ember lelki kinjával szemben pedig a vihar bömbölése valóságos színjáték csupán.

Nézd csak a szeretni vágyó lelket, mely szerelme tárgyának mámorosító ajkait szenvedélyes millió csókkal árasztja el, melyre éjjel-nappal, szüntelen gondol s remegő szívvel várja a viszontlátást: úgy ismét csak az emberre gondolunk, a teremtés e remek művére irányul minden figyelmünk.

És ez az igazi szépség, ez a tökély, ez a gondolkodó lélekkel felruházott ember azonban mint tévedez és semmisíti meg az önmaga a teremtő által beléoltott legszentebb érzelmeiket.

Az életben alig látunk egyebet, mint viszátkodást, ezivódást, a hányan vagyunk, annyi felé huzunk széjjel, pedig erre a szétválasztó erőre épen nincs szükségünk.

Érdek és haszon nélkül, önzéstelenül semmit sem teszünk, gazemberek, pimaszok és sikkasztók boldogulnak, míg a becsületes ember törekvéséről a világ tudomást sem vesz. Verjük mellünket, — én becsületes ember vagyok! — de mit ér az a külsőleg látszó becsületesség, ha az ember belülről nem az.

Társadalmunk tele van képmutatókkal

és álszenteskedőkkel. A társas összejövetelek üres fecsegéssé törpülnek, hol mindenki csak a másik hibáit veszi észre és ebben gyönyörködik s azt is, ki bennünket talán igazán, minden érdek nélkül szeret, lehordjuk, durva s illetlen szavakat szórunk rá. Jóhiszeműleg fogadjuk egyesek bókjait, bár tudjuk, hogy ilyesmit elhinni merő ostobaság. Az az ember pedig valóban szerencsétlen, ki a maga bajáról beszél, vajjon ki hallgatja ezt meg? Ha bajunk van, erkölcsi prédikációkkal, tanácsokkal, szívesen ellátnak az emberek, de ha igazán segítségre van szükségünk, elpárolognak az emberek, akár csak a kámfor s egyedül maradunk.

Hol van hát, hol keressük a barátság boldogító érzését? Oh de boldog az, kinek a sok barát közül utoljára egy is, ha megmarad, csak egy, de az igazi. Vigyázzon is ám erre jól, hogy el ne veszítse; az igaz barátság, ha egyszer elszáll, bár néha meg is ujul, de soha sem lesz többé a régi.

A legtöbb barátságot aláassa az egyik félnek hamis, hazug jelleme. Soha sem mondani azt, a mit gondolunk, a hogy éreznünk, vajjon nem a legtöbb ember követi-e ezt? Számíthat-e egy ilyen ember igazi, hü kebelre?

Manapság már különben a gyermek is hazudik, erre nevelik maguk a szülők, de még inkább az élet. A gyermek megcsalja szüleit, a barát barátját, a szerető kedveset és ez a láncolat szakadatlan. Mindezeket folyton látva és tudva, nem nyílik-e fel a

az összeférhetlenségi bírák elé, hol aztán rögtön kimondják a választást mandátum és másnemű foglalkozások között.

Legjobb volna ezt az összeférhetlenségi törvényt a képviselők mellékfoglalkozására vonatkozólag *fejelés* helyett eltörölni. Sok hyppokritát nevel ez a törvény egyrészt, másrészt egyes nagyon is szembezőkő eseteket kivéve, végre sem hajtható. Az összeférhetlenség társadalmi kérdés, bizzuk azért ennek elbírálását a választókra, kik majd felszólalnak, ha azt látják, hogy *képviselőik* minden egyebek csak nem *képviselőik* . .

Konez Ákos.

Az appropriáció. Lukács László pénzügyminiszter a Ház mai ülésén terjesztette be a költségvetési törvényjavaslatot, melyet a Ház a pénzügyi bizottsághoz utasított. A bizottság már holnap tárgyalja a javaslatot s csütörtökön már bemutatják a bizottság jelentését a Ház plénumának. A javaslat képviselőházi tárgyalását valószínűleg jövő hétfőre, vagy keddre tűzik ki s előrelátható, hogy egy ülésben be is fejezik.

A kvóta. A Neue Freie Presse a következőket írja ma: Mint nekünk Budapestről jelentik, az oda való parlamenti körök nagy súlyt vetnek arra, hogy a magyar parlament módjára az osztrák parlament is újra válassza meg a kvótabizottságot. Az osztrák kormány eleget fog tenni ennek a kívánságnak, amelyet Széll ur tegnap nyilván közölt dr. Körber miniszterelnökkel. Az 1877. márczius 28-iki törvény, a mely a kvótabizottság választásáról rendelkezik, nem szabja meg a Reichsrathból kiküldött bizottság működésének az idejét. Dumba halála miatt különben is elkerülhetetlen az új választás s az osztrák kormány a Reichsrath összeülése után mindkét Házat föl fogja szólítani a kvótabizottság megválasztására. A kvótabizottságok tanácskozása, amelyet áprilise terveztek, e miatt későbbre elmarad.

szemünk, mivel jót egyáltalában sehol sem látunk.

A legtöbb barát is csak azért rajong a másikért, mert azt zsarolhatja, kiszípolozhatja. Vond meg csak tőle jó szívedet, úgy elfelejt, mintha soha sem ismert volna.

Mint egy vihar, úgy elsepri az élet változandósága az ilyen barátságot, míg az igazi, őszinte, önzetlen barátságról meg van írva, hogy:

„Egek legszebb tüneménye,
Csak jobb lelkek érzeménye,
Oh! drága, hiv barátság!
Nálad nélkül gyászos életünk,
Soha sem teljes örömmünk,
Nem édes a boldogság . . .”

Igy van ez a szerelemmel is.

A nő szeret, kit és mit? ezt nem kérdezi, nem is kell neki egyéb, ha szeret, legyen imádottja egy király, vagy egy pór, az ő szerelme könyvében ez mind egy lappon áll.

A nő szerelmeért rangjáról, állásáról, vagyonáról lemond, mert nála a szerelem mindenek fölé helyezkedik s hogy szerelme által boldog vagy bolgogtalan-e, erre legkisebb gondja van, ő csak remél, nála a tárgy, a cél maga a szív, a szerelem.

De mily ellentéte ennek, — fájdalom, a legtöbb esetben — a férfi. Önző, számító természettel felruházva szerelmében, az eredményre ügyel csupán, viszonsszerelm után nem esdekel, bolondítja, csábítja a lányt,

A városok, mint kulturális és gazdasági központok.

Míg az időnként meg-megújuló politikai scénában hétszámra gyönyörködünk, addig — csudálatos — az igazi nagy kérdések iránt ninesen kellő érzékünk.

A magyar közélet folyton beteges képet mutat, szenzációkat produkál, személyes harcokra ragadtatja magát, s csak olykor-olykor nyilatkozik meg egy-egy hivatásos államférfi személyében a közmondásos magyar politikai bölcsesség.

De az efféle megnyilatkozások is igen sokszor elrepülnek minden nyom, minden reflexió nélkül, mert a sajtó le van foglalva a szenzációk számára.

Széll Kálmán miniszterelnöknek is, néhány nappal ezelőtt, a délmagyarországi vármegyék és városok küldöttségéhez intézett nagyfontosságú beszéde feledésbe ment a nélkül, hogy a sajtó foglalkozott volna vele.

Pedig abban a különben rövidke kis beszédben olyan mély politikai bölcsesség nyilatkozott meg, hogy azzal foglalkozni egyenesen kötelesség.

A délmagyarországi vármegyék és városok küldöttségének, a nagy vidéki városok hivatásáról beszélt a miniszterelnök, kiemelve azok fejlődésének fontosságát és politikai nagyjelentőségét.

Elmondotta a miniszterelnök, hogy

„A főváros rohamos fejlődésére nagy szükség volt állami szempontból. De most, amikor már Budapest biztos vára a nemzeti erősségnek, elérkezett az ideje annak, hogy a hatalmas központ mellett virágzó vidéki központok is létesíttessenek, amelyek vezérszerepre vannak hivatva azon a vidéken, amelyet dominálnak.”

Ez a nagyfontosságú kijelentés más szavakkal azt teszi, hogy Magyarország jövője a városok fejlődésétől függ. A vidéki nagyobb városok fejlesztése tehát hazafias kötelesség és nagyjelentőségű politikai feladat.

S vajjon, hogy állunk ezzel a kérdéssel?

Megvallva az igazat, a vidék nagyon el van maradva a modern főváros mellett s az idegen szemlélő hiába keresne ma még Magyarországon főváros fejlődésével arányban álló vidéki központokat.

A vidéki városok legnagyobb része élettelen, kihalt. Valami zsiszbasztó nyomás

míg ez a hálójába kerülve, onnan ki nem szabadul többé. De ha a férfi végzéljában magát csalódnak látja, nem látja meg az esengve várt részt, mely után kapzsi módon leselkedett, úgy elhagyja őt szerelmi vágyódása is, jobban mondva, nála a szerelem érdek volt csupán.

Manapság szédélgéssel, ámitással sokan czélt érnek, de ezzel leginkább csak önnön magukat csalják meg. Elfásult korunknak ez lett a jelszava: mindent számításból, érdekből tenni. Ne is csudálkozzék akkor senki ha az élet annyi keserű csalódás tüntet fel.

Hogy is szerethetne az önző, elkoresosult, hitvány, léha teremtetés, ha szívébe a szerelem sugárzó fénye soha be nem hatol.

„Nincs változás az igaz szerelemben,
A szerelem örök és mindig egy.
A napraforgó, istenével szemben
Egy arcot mutat, mikor kél s lemegy.”

Az itt elmondottak bármint megszívlelendő dolgok tünnek fel, de az emberiséget már nem fogja megjavítani senki és semmi, halad minden a maga útján s hozzon ránk az élet viszontagsága örömet vagy bánatot, mégis a legboldogabbnak az érezheti magát, ki önmagával meg van elégedve, a megelégedés már maga is egy szerencse.

De a kinek a szívébe a barátság és szerelem édes érzése magát befészkelte, az még a sirban is szeretni fog s élete nem volt hiábavaló.

ül iparán, kereskedelmén, gazdasági viszonyain, kulturáján, úgy, hogy mint a nemzetet nagyjelentőségű szervei, csak igen lanyhán működnek s csak félig-meddig képesek azon nagy feladatok teljesítésére, a melyekre hivatva volnának.

A főváros haladásával a vidéki városok lépést nem tartottak.

A vidéki városok fejlődésének története nálunk nem nyulik vissza messze múlt időkbe. Hosszu időközön át hiányoztak e nemzet életében azok a tényezők, a melyek a fejlődésnek alapfeltételei s a melyek nélkül modern institúciókon felépült haladás lehetetlen.

Alkotmányos szabadságunk nem volt s hosszú századokon által mi rajtunk viharzottak keresztül azok a pusztító harcok, azok az ádáz küzdelmek, amelyek nyugat műveltsége és kelet barbár conservatismusa egymással vívtak. Egy harctér volt ez az ország, amelyen ma győzött, holnap meg vereséget szenvedett a nyugati műveltség és a vivódó korszellem.

Mi a történelem egy egész hosszú korszakán keresztül nem a saját haladásunkat munkáltuk, hanem a nyugati műveltséget védelmeztük.

Ez a harc megzsiszbasztotta erőnket, ellankasztotta életkedvünket s a mikor jobb idők derültek ránk, azt vettük észre, hogy századokkal vagyunk visszamaradva Európa többi művelt nemzetei mellett.

De más tekintetekben is kedvezőtlenek voltak a mi viszonyaink a vidék s a városok fejlődésére nézve.

Mi nálunk soha sem volt meg az a partikularizmus, a mely Olasz- és Németországnak politikai tekintetben az egész középkoron által a legnagyobb szerencsétlensége volt ugyan, megfosztván ezen országokat az egység erejétől — de a melynek kulturális tekintetben megvolt az az üdvös hatása, hogy teremtett egy-egy vidéki központot, amely felé egy-egy nagyobb terület gravitált.

Ezekhez hasonló viszonyok nálunk soha sem voltak, mert a magyar faj karakterében nem volt kifejlődve soha sem a városok alapítása és fejlesztése iránti hajlam. Ezért játszottak és játszanak mi nálunk még ma is oly nagy szerepet a német iparizáló erők a városok alapításában és fejlesztésében.

Mindössze három évtizede annak, hogy a nemzetfentartó erők békés birtokában megkezdhettük az ország kulturális fejlődésének nagy munkáját.

Mi sem természetesebb, minthogy minden erőnk, az első évek egész nagy munkája, első sorban a fiatal főváros Budapest emelésére használtatott fel.

Hatalmas, életerős központ az ország szívében, virágzó iparral, élénk kereskedelemmel s igazi európai kulturával — ez az eszme lebegett az első munkások szemei előtt.

S az eredmény nagyszerű, impozáns lett.

Ma már egy virágzó, csudás szépségű főváros hirdeti az ország szívében a magyar alkotó elme nagyságát, de vidéki virágzó városaink, vidéki központjaink alig vannak, mert a főváros fejlődése lekötött minden szellemi és fizikai munkát, még a vidékét is.

A magyar vidéki városok fejlődésének hátramaradása tehát egyfelől történelmi alapon nyugvó tény, másfelől pedig sajátos nemzeti karakterünkből kifolyó végzetes mulasztás.

De lett légyen akármi, a kérdéssel számolnunk kell.

Arra kell törekednünk, hogy vidéki városaink fejlődjenek, gyarapodjanak.

A fővárosnak nagygyá tételével nines befejezve a munka, ninesen elérve a czél.

Tovább kell mennünk.

Ha egy országnak csupán egy kulturális és gazdasági központja van, az politikailag kedvezőtlen és helytelen állapot, mert az az egy központ nehezen hozzáférhető s a távolabb eső országrészek nem érzik kellőleg az egyetlen központ példaadó és vonzó erejét. Pedig a vidéknek, ahol különben sok becses anyagi és szellemi erő van felhatalmozva, —

Egyéb ló után 2 kor. 60 fillér. 6. A **Sáros-óri** gazdaságba **Kapronyi Sándor**. Pásztorbér 1 drb szarvasmarha után 1 kor. 70 fillér. Egy drb ló után 2 kor. 60 fillér. 7. A **Hármási** gazdaságba **Szalontai József**. Pásztorbér 1 drb szarvasmarha után 1 kor. 50 fillér. Egyéb ló után 2 kor. 50 fillér. A közös gulyák és ménesekhez számadó gulyások és esikósokul felfogadtattak: 1. Az ökör csordához **Fülöp János**, darabonként 2 korona pásztorbér és 4 drb ökör és 3 drb ingyenes tartása mellett. 2. A bikagulyához **Vig Imre** 3 kor. pásztorbérrel. 3. A **macskatelki** tinógulyához **Kapitány János** 1 kor. 70 fillér pásztorbérrel. 4. A **Feketeréti** tinógulyához **Székelyhidi János** 1 kor. 70 fillér pásztorbérrel. 5. A szűzgulyához **Dózsa László** 1 kor. 70 fillér pásztorbérrel. 6. A cifra ménesekbe esikósokul 920 korona évi bér mellett: **Szatmári telekhez** ifj. **Pecze István**, **Kun-Györgyhöz** **Nagy József**, **Tornyai dombhoz** **Székelyhidi Mihály**, **Ludashalomhoz** **Pikó Gábor**, **Szásztelekhez** **Varga András**.

— **Marad a tizenkét óra.** Nem lesz huszonnégy órás időszámítás. A reformnak az osztrák-magyar vasutigazgatók egy újabb értekezletének a határozata állja az útját. Minthogy a vasutigazgatók a huszonnégy órás időszámítás kérdését elejtették, a kereskedelemügyi miniszter is elállt egyelőre tervétől.

— **Jubiláló tanító.** **Kohut Mór** negyven hosszú esztendő óta működik a tanítói pályán. A negyven esztendőből huszonhat évet Debreczenben töltött el s ez idő alatt egész nemzedék került ki a keze alól. Huszonhat esztendő előtt Debreczen zsidó vallású gyermekei csak az u. n. chederbe jártak. Ő volt az első, aki megteremtette a nyilvános jellegű zsidó fiú és leány elemi iskolát, melyben a növendékeket teljesen modern és hazafias irányban nevelték. Volt tanítványai most visszaemlékeznek a munkában eltöltött érdeműs pályára nehéz küzdelmeire és szép sikereire. Mert nem tagadható, hogy a nevelés terén **Kohut Mór**nak olyan bokros érdemei vannak, melyek elől hálátlanság volna elzárkózni. A hivatásán esüggő tanító anyagiakat nem gyűjthetett agg korára. Tanítói pályájának alkonyát sugározza be a tanítványok szeretete, tisztelete és halála. **Jusson** eszébe a tanítványoknak **Nagy Sándor** ama mondása: „Apámnak köszönhetem az életet, de hogy emberre lettem, azt tanítómnak köszönhetem.“ Felhívjuk **Kohut Mór** ur tanítványait, tisztelőit és az izr. tantestületet, hogy április 1-én, (vasárnap) délután 3 órakor az izr. elemi iskola tanácstermében értekezletre gyűljenek, a melyen a további teendőkre vonatkozólag megállapodás történik.

— **Esküvő.** **Öry János** ifju polgártársunk tegnap esküdt örök hűséget **Szentesy Erzsikének** **Szentesy János** szép és kedves leányának. Nagyszámu rokonság, jóbarátok és ismerősök gratuláltak a frigyhez.

— **A párisi Figaro rólunk.** A párisi világkiállítás magyar osztályáról dicsőreleg emlékezik meg a **Figaro** legutóbbi száma. Legérdekesebb a cikk bevezető része, amely így hangzik:

Ez a kiállítás igen fontos esemény a magyarokra nézve, sőt valósággal korszakalkotó lesz a történelmükben, mert először történik, hogy Magyarország hivatalosan, mint külön állam vesz részt egy világkiállításán. Minden gyámság alól fölzsabadítva rendezte be háztartását, jobban mondva házat, mert a Szajna partján külön palotát építettett magának, azonkívül a nemzetközi pavillonokban külön is kiállításai vannak; végül saját igazgatósága és saját kormánybiztosa van, aki teljesen függetlenül intézkedik. Első ízben történik, hogy a magyar királyság morális autonómiaja formálisan és hivatalosan is kifejezésre jut; erre pedig a magyarok ugyancsak büszkék. Hozzá kell még tennünk (és ez fureca lélektani vonás, melyet mi francziák nehezen tudunk magunknak megmagyarázni), hogy ettől a legtim büszkeségtől távol áll a monarchia feje iránt való engedetlenség és bizalmatlanság.

Az osztrákokat és magyarokat különböző házasságból származó testvérekhez lehet hasonlítani, akiknek temperamentumuk és lelkületük különböző, de akiket egy hatalmas közös érdek és a fiú hála a közös apa te kintélye alatt egyesít. De az egyesítés nem azt jelenti, hogy összezavarjuk őket, sőt úgy látszik, hogy maga az uralkodó is hozzájárult a legitimitás megkülönböztetéséhez, amikor megengedte, hogy a két testvéresport Párisban két külön palotán lobogtassa a maga lobogóját. A kormány **Lukács Bélát** bizta meg a kormánybiztossági teendővel, és jobb kezekre nem is bízhatta volna. **Lukács Béla** annyira szíven viseli kiállításának sikerét, hogy Magyarországon valóságos apostoli agitációt és propagandát vitt véghez.

— **A Ney-Füredi hangversenyhez.** A minap egyik fővárosi lap tekintélyes kritikustollából szenzációs kritikát hozott **Kubelik**ről. Veszthelyre küldték — ugymond — a világ összes hegedűművészeit, hogy följük emeljék **Kubeliket**. A cikk elismeréssel adózott **Kubelik** páratlanul álló technikájának és jóakarólag lehetetlennek is tartotta, hogy ilyen óriási tehetségnek a természet ne adott volna szívet és lelket is, csakhogy az jelenleg még szunnyadozik, játékában jelenleg nincs lélek. Az idézett cikk, mint **Kubelik**-kritika ránk nézve egy kissé már elkésett, de actualissá teszi a közeledő **Ney-Füredi** művész estély. Mert a mit a cikk írója **Kubelik**nél oly fájdalmasan nélkülözött, a szívet, az érzést, a szenvedést a játékban ezt fogjuk mi vasárnap este a zenedében **Füredi Sándor** előadása alatt megtalálni. Már előre is állíthatjuk ezt, mert hisz **Füredi Sándor** nem ujoncz a debreczeni közönség előtt. Már többször volt alkalmunk az ő művészetében gyönyörködni. Most pedig kettős érdeklődéssel várja minden zenebarát az ő fellépését, mert nem lesz érdektelen őt **Kubelik** után hallani, ha még azt is hozzá vesszük, hogy programjában **Sarasate** **Czigánydalai** is szerepelnek, melyeket **Kubelik**től is hallottunk. Egyike ez azon daraboknak, amelyek a lehető legtisztábban állítják előnk az előadó művész egyéniségét, felfogásának eredetiségét. **Sarasate** maga említi, hogy a hangjegyek által csak körvonalozta azt, a mi lelkében élt. Tehát, a mit a hangjegy nem fejez ki, azt az előadó művész pótolja saját lelkéből.

Epen annyira jellemző, mint mulatságos kis epizód történt ezen darabra vonatkozólag **Strausz Richárd** és **Füredi Sándor** között. **Füredi Sándor** tudvalevőleg **Strausz** zenekarában volt az első concertmester. Hangversenyre készültek, melyen **Füredinek** a **Strausz** által vezényelt nagy zenekar kísérete mellett a **Czigánydalokat** kellett előadni **Bécsben**. Mielőtt zenekarral játszott volna, **Füredi** feljárt **Strausz**hoz, hogy az megszokja az ő előadását s a szerint dirigálja a zenekart.

Tudvalevő, hogy **Strausz** nagyon fukarban bánt az elismerő nyilatkozatokkal, annál váratlanabban jött tehát, midőn az első nap délutánján, mikor **Füredi** befejezte játékát, így kiáltott fel:

„Sie, das hat selbst **Sarasate** nicht besser gespielt.“ (Ezt **Sarasate** sem játszotta jobban.)

Később azonban az öreg nagyon megbánta elhamarkodott nyilatkozatát, hihetőleg félt, hogy a művész azon felbuzdulva rögtön gázsiemeléssért folyamodik, a minnek ő nagy ellensége volt, s a mit saját egyéni véleménye szerint nem tartott méltónak egy művészhez s azért a legelső zenekari próba után így szólt:

„Heute waren Sie nicht gut disponirt.“ (Ma nem volt jól disponálva). S mint a ki jóvá tette a hibáját s lelkét nagy tehertől szabadította meg, nyugodtan ballagott haza.

Ney Dávid. Van-e, ki nevét nem ismeri? A varázsfuvola legjobb alakítása, a **Lőw** balladákna pedig ugyszólván leghivatottabb éneklője.

Hatalmas hangja a concert-teremben még jobban érvényesül, mint a színpadon s így érthető lázas kíváncsisággal várjuk az „esemény“-t.

Mindehhez véve még a celló-sólót

(**Füredi Soma**) és a három **Füredi**-testvér által előadandó **Beethoven** triót (hegedű, viola, cello) a hangverseny nemcsak méltó epilógusa lesz a zenekedvelők hangverseny-cyklusának, hanem zenei életünkben kimagasló esemény is.

— **Meghívás.** Az 1873. évi XX. t.-cz. végrehajtása iránt kiadott miniszteri utasítás 6. §-a értelmében tisztelettel felkértem a loavató bizottsági tag urak, hogy a folyó évi március hó 29 től bezárólag április hó 7-ik napjáig mindenkor reggeli 8 órától, déli 12 óráig és délután 2 órától este 6 óráig — a város istállója udvarán megtartandó loosztályozásnál résztvevés czéljából — megjelenni sziveskedjenek. Debreczen, 1900. márcz. 20-án. A városi tanács.

— **Az egyetli élethől.** A „**Bikur Cholim**“ debreczeni betegsegélyző egylet f. hó 26-án tartotta rendes évi közgyűlését nagy érdeklődés mellett. Az 1899. évi jelentés és zárszámadások előterjesztésén és helyesléssel tudomásul vétetvén, az elnökségnek és a választmánynak a felmentvény megadatott és **Rosenberg József** elnöknek és az egész választmánynak az egylet emelése körül szerzett érdemeik elismeréséül jegyzőkönyvi köszönet szavaztatott. Ez alkalommal a közgyűlés az egylet tízéves jubileumának f. évi május 16-án való megünneplését határozván el, jegyző az emlékirat elkészítésére utasított.

— **A Dunába ugrott kereskedő.** Hajnal felé járt már az idő, midőn Budapesten — mint tudósítónk táviratozza — a **Margit-hidon** czirkáló rendőrörsemnek feltűnt egy alak, aki, mintha lábai gyökeret vertek volna, úgy állott a hid korlátja mellett és mereven bámult a hideg habokba. Megunván a rendőr a szemlélődést, az ember felé ment. Ez visszafordult s látván, hogy észrevették, gyors elhatározással keresztülvetette magát a korlátot. A habok hatalmasan felloccsantak, amint a nehéz emberi test közéjük zuhant. A rendőr a hidfőhöz rohant, segítséget hívott s harmadmagával csónakba ült. Nehány percznyi evezés után megpillantották az öngyilkost. Már fuldoklott. Kétségbeesett gyorsasággal eveztek feléje és még jókor érkeztek. Kimentették a boldogtalant, a kit aztán a mentők vettek pártfogásuk alá s a Rókusba vitték. Az öngyilkos **Weiby Gottfried**, temesvári lisztkereskedő. Nehány nap előtt jött fel Temesváriól Budapestre s a London-szállodában lakott. Anyagi bajok miatt akart megszabadulni az élettől.

— **Felülfizetés és köszönet.** A kereskedő ifjak folyó évi március hó 3-án tartott táncestélye alkalmával a következő felülfizetések folytak be: **Sesztina Lajos**, **Sesztina Jenő**, **Augsburgi légszeszgyár** 20—20 kor., **Pongrácz Géza** 12 kor., **Kaszanyitzky Endre**, **Schreier Elek**, **idb. Kardos László**, **Hauer Bertalan**, **özv. Kacskovics Ivánné**, **Wester István**, **baró Josinczy Miklósné** 10—10 kor., **Csoknyai Jenő** 8 kor., **Zádor Lajos**, **Bohács Lajos** 7—7 kor., **Herczfeld Lajos** 6 kor., **Raios Lajos**, **Reichmann Armin**, **C Wolfrum** 5—5 kor., **Dézszy Lajos**, **Dóczy József**, **Dóczy Emil**, **ifj. Gyürky Sándor**, **Schreiber Károly**, **Magyar aczélgár**, **Francz Henrik**, **Losonczy vasedénygyár**, **Juhos Gyula**, **Herczog Sándor** 4—4 kor., **Nagy Lajos**, **Geréby Pál**, **Lichtvitz és Tsa** 3—3 kor., **Mayer Janos**, **Münch Gusztáv** 2—2 kor., összesen 238 kor. Fogadják a szives felülfizetők az egyesület nevében a rendezőség köszönetét. Debreczen, 1900. márcz. 28. **Vargha László** r. b. jegyző.

— **Összebeszélte nyelvű táviratok szótára.** A kereskedelemügyi m. kir. miniszteriumnak a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához érkezett leirata szerint az összebeszélte nyelvű táviratozásnál használható nagy szótárnak, mely 1 millió 300 ezer szót fog tartalmazni s 4 kötetből fog állani, első kötete megjelent. Azt, hogy a szótár használata mely időtől fogva lesz, nemcsak mint eddig megengedett és ajánlott, hanem minden forgalomban kötelező az összebeszélte nyelvű táviratok szerkesztésénél, az 1901. évben Londonban tartandó nemzetközi távirdatekeztet fogja meghatározni. E szótárból ugyan néhány példány áll még rendelkezésre s az egész mű 80 koronáért az országos posta és távirata gazdasági hivatalnál Budapesten megrendelhető.

— Adakozók a népkönyvtárhoz. A *Hatvan- és Jókai-utczán*. Györfly Józsefné és Muraközy Róza urnék gyűjtéséből következő adományok folytak be: Kiss Áronné 6, Süss Béláné 2, Kun Józsefné 1 kor. N. N. 20, Klar 40 fill. N. N. 20, N. N. 20, N. N. 40, Spira S. 40 fill. Radó S. Temesvár 1 kor. N. N. 20 fill. Kovács Mihály 1 kor. N. N. 40 fill. Konec Elekné 2, Szűtsné 2, Lichtschein Menyhértné 2 kor. N. N. 20 fill. Nagy Jánosné 1 kor. Klezsár Ignác 40 fill. özv. Friedmann Mártonné 5 liter bab. N. N. 30 fill. Bacsó Ferenczné 1, Potomesik Ignác 1, Nagy Sándor 1 kor. Szabó Géza 40 Liedermané 6, Guez 30, N. N. 20, N. N. 40 fill. N. N. 1 kor. N. N. 20 fill. Balogh István 1 kor. Cziglerné 40, Csengeri Ignác 40, Rosenfeld 10 fill. Csicsó Lajosné 2 kor. Kohn Benő 40 fill. Szűcs Istvánné 2, Riesz Henrikné 1, Simonffy Gyuláné 1, Lengyel Imréné 4, Miklóssyné 1 kor. özv. V. né 40 fill. Hartstein Józsefné 2, Harsányi János 4, Weinberger Albertné 1 kor. N. N. 60 fill. Márk Endréné 4, N. N. 2 kor. N. N. 20 fill. Fráter Gyula 2, özv. Ledig Lajosné 2 kor. N. N. 30 fill. özv. Tóth Gyuláné 4, Vinnay Gézáné 2, Koszorus Lajos 2, Juhasz Ignác 2, dr. Somogyiné 2, Varkoly József 1 kor. Nagy Eszter 50 fill. Rajeziné 1 kor. N. N. 40, Szalai 20, Burai Gy. né 20, Takács József 40, Gy. 10, Takács Julianna 10, Vilmányiné 20, Molnár Eszter 40, Harasztiné 10 fill. Nagyházi Péter 4 liter tengeri, Barna Györgyné 40 fill. Kiss András 2, Kovács 1, Szabó L. né 1 kor. Albertné 20 fill. Szarka Jánosné 1 kor. Kovács Imre 40, Ujfalusi Gáborné 16, Bata János 32, Kerekes Imre 40 fill. M. M. 1 kor. Salánki Mihály 60, M. M. 40, N. N. 40 fill. Ló Jánosné 1 kosár kolompér, Geiberger Mór 40, Váradi Károly 20, Seres Ferencz 20, Szőke János 80 fill. N. N. 1 kor. 60 fill. Kereskenyi J. 40, özv. Balogh Jánosné 40, Báthori Balint 30, Kovács Gábor 30, Balogh József 40 fill. Kozák Jánosné tengeri, Kozák Ferencz 40 fill. Domján Imréné 1 kor. N. N. 10 fill. Asztalos Sándorné tengeri, Harsányi Imréné 40, Balogh Mihályné 30, E. P. 40 fill. Harsányi Istvánné 2 kor. Faragó János 20, Lókodi Ferenczné 20 fill. M. M. 2 kor. V. E. 1 kor. 20 fill. L. M. 40, Molnár Mihály 40, Kovács István 60, Kovács Imréné 40, Borza András 60, Nagy Gaber 20, N. N. 20, Czebe József 40, Farkas Sándor 40, Sallai Mihály 60, Molnár József 40, Nokolits 60, M. N. 10, özv. Cseresznyés Mihályné 30, Nagy Sándor 40, Nagy Zsuzsika 40, Nagy József 40, Gall Jánosné 20, Weisz Sámuel 20 fill. Kiss Istvánné 2 kor. Dávid Jánosné 40, Vida Jánosné 20, Balogh Mihály 40 fill. Pavayné 1 kor. Összesen 113 kor. 96 fill. (Folyt. köv.)

Öngyilkos községi főjegyző.

— Sáját tudósítónktól. —

H-Hadház, márczius 28.

A szomszédos Hajdu-Hadház község lakossága között ma, szerdán reggel megdöbbentő öngyilkosság híre kelt szárnyra. Villámgyorsan terjedt a hír, hogy a község főjegyzője, Sinay János szíven lőtte magát s meghalt.

Sinay főjegyző ma reggel jókedvűen kelt fel. Családjával beszélgetett s semmiféle jel sem mutatott a bekövetkezendő tragédiára.

Nyolcz óra felé a község háza előtt doboltak. Sinay feleségét s nagy leányát kiküldte, hallgassák meg, mit dobol a kisbírő. A két nő szót fogadott s kiment a kapu elé, nem sejtve, hogy mire visszatér, a család fenntartójának csak a holttestét láthatja viszont. Hogy teljesen egyedül maradjon Sinay, a cselédet is elküldte a vendéglőbe egy pohár sörért.

Alig lépett ki a cseléd az udvarra, Sinay elővette 9 mm. forgópisztolyát s szíven lőtte magát.

A lövés zaja kihallatszott az utcára s a kapu előtt álló felesége s leánya ijedten siettek a szobába, de Sinay akkor már nem élt. A földön feküdt, véresen, élettelenül.

A cselédet nyomban orvosért küldték, meg is jelent az öngyilkosság színhelyén dr. Rosenthal Zoltán orvos, de már csak a halált konstatálhatta.

Sinay öngyilkosságának okát határo-

zotta még hozzátartozói sem tudják. Az utóbbi időben beteg volt s gyógykezelését miatt három hó óta szabadságon volt.

Nehéz anyagi gondokkal is küzdött, önmagamával meg hasonlított s az utóbbi időben rendkívül ideges is volt, mit betegségével együtt az ital élvezete idézett elő. Levelet nem hagyott hátra.

A községben ma épen kint időzött Ferenczy Elek főszolgabíró, ki az öngyilkosságról értesülve, a község házára sietett s átnézte a könyveket, a pénztárt és mindent rendben talált.

Sinay 42 éves volt, felesége s hat arvája maradt, kiket minden vagyon nélkül, szegénységben hagyott maga után.

Hajdu Hadház előjárósága külön gyászjelentést adott ki 9 évig szolgált főjegyzője elhunytáról.

Temetése e hó 30-án délelőtt 10 órakor lesz H. Hadházon.

TÖRVÉNYSZÉK.

Elnapolt esküdtszéki tárgyalás.

Halált okozott súlyos testi sértés büntetvével vádolt Bódi Ferencz ügyében az esküdtszéki főtárgyalás tegnap tartatott meg. Az esküdtbírósg tagjai voltak: elnök Szőke István; Kolbenhayer Kálmán, Tatay Ferencz törvényszéki bírák, Bay Adám jegyző.

A benmaradt esküdtek: dr. Bayer Ferencz, Kulcsár Endre, Prém Ferencz, Németi Sándor, Török Péter, Szabó József, Czeglédi Gyula, Publik Ernő, Teremi Gábor, Antal Vince, Rickl Géza, Somogyi Pál és Szántó Győző pótesküdt.

Ügyész dr. Nagy László; védő dr. Balázs Bertalan.

Az alig 18 éves vádlott következőleg adta elő az esetet, előbb azonban elismerte, hogy bűnös: A Domán lakadalmán oda mentem Nagy Ferenczhez, hogy tánczosnét cseréljünk, később ő jött hozzám cserélni, ebből közöttünk szóváltás támadt. Én hazaindultam, Nagy Ferencz barátaival utánam jött, bortal fellegyverkezve megtámadtak, én védekezés közben megszurtam. Azelőtt soha nem volt egymással semmi bajunk, a baj megtörténtekor ittas nem voltam, csak éreztem már a szeszt. Nagy Ferencz azért haragudott, mert én kóta-sori vagyok, ő pedig ujorsói legény volt.

Erősíti, hogy nem akart senkit megszurni, csak jobbra-balra csapkodott. Azért vágott feléjük, hogy megszabaduljon a támadóktól.

A tanuk többnyire husz éven aluliak, csak hogy a ténykörülményekre nézve nagyon ellentétes vallomásokat tettek.

Dr. Nagy László kir. alügyész tehát arra való tekintettel, hogy a tanuk folytonos ellenmondásokba elegyednek, melyekből nem lehet a valót megállapítani, a prt. 336. szakaszának 4. pontja értelmében kéri a tárgyalás elhalasztását s újabb tanuk beidézését indítványozza.

Dr. Balázs Bertalan védőügyvéd az elhalasztást ellenzi.

A bíróság az esküdtek oly irányu megkérdezését határozta, szükséges-e az ő szempontjukból újabb bizonyító adatok beszerzése, vagy nem?

Az esküdtek egy kivételével nem mel feleltek. Védő az illetén való megkérdezést ellen semmisségi panaszt jelentett be. A bíróság visszavonult a tanácskozássra s ennek eredményét az előadó ekkép hirdette ki: A törvényszék a bizonyítási eljárás hiányos voltát konstatálva, a tárgyalás elnapolását határozta, mikor az iratok a vizsgálóbíróhoz visszatérjének, hogy újabb tanuk beidézésével a vizsgálatot kiegészítve, azokat a vádhatóságához vissza felterjessze. Védő erre semmisségi panasszal élt.

Bejelentetik egy kis legényke...

— Családi értesítő. —

Bájos, poétikus kis esetről beszélnek a városban. Egy boldog fiatal apáról és az ő esőpp kis legényke fiáról esik a nevető beszéd, egy még oly kicsi legényről, a ki csak a napokban bátorkodott a világra.

De megjött. Akkorra épen, mint egy kiesi viasz buba. És csak oly szép. A szeme nagy és fekete, ajka kicsiny és piros, nagyon piros, akár csak festve lenne a fehérségbe. Egy kis Messias, csak hogy nem beszél még.

Mennyi büszkeség tölti el az apát és a fiatal asszonykát mennyi öröm. Mikor az első urfi belépett családtagul, ily boldogan büszkén beszélgetének ök: Csak így teljes, így igazi a boldogság! Ez a kapocs az erős, a szilárd a tartós, amely örökre összeköti az egymást forrón szerető házastársakat. Soha meg nem szűnő, örökkön tartó.

Uj erő szállja meg a férfit, sok ambíció, dolgozik kedvvel és nem éri a fáradságot. A szerető hitvest látja mindig és bármire megy, a fülébe cseng a kaczagás, amely a gyermekszobából hallik. És ha vesz és havesz, az a tekintet kíséri, az az ártatlan, édes gyermekkaczagás csendül a fülébe. Oh istenke, oh édes teremtő, de boldogok vagyunk.

Debreczen közéletének egyik derék, rokonszenves fiatal tagja ez a boldog ur. Neki érkezett egy kis legény fia, erről a boldogságról illik tudni minden jóbarátunk, minden ismerősnek. Az apa büszke, a boldog ur el is híresztelte tuláradó örömet ismerőseinek — még pedig érdekes és ötletes uton-módon.

Levélkéket nyomtatott és azt széjjel küldözte a városban. Minden ismerősének, akinek hasonló kora *hajadon leánya van, megküldötte a levélkét*. Tegnap röpködtek az apró betűkkel nyomtatott levélkék a városban és örömmel, mosolyogva olvasta azt, a ki csak megkapta. A merített elefántcsont fehérségű díógyőri papíron ez állott:

Mihez tartás végett tisztelettel és boldog apai örömmel értesítem, hogy a mai napon kis fiam született.

A tuláradó apai öröm megnyilatkozása volt ez. Szívesen fogadták és örültek a esőppségnek — a lányos házaknál — Oh istenem, hogyné. Egy fiu született.

Azt azonban nem közölte a családi értesítő hogy az új kis legény részére mennyi hozományt gyűjtsenek össze — a lányos családok közül azok, akik e kis fiura — számítanak.

Pedig a családi értesítő így leit volna egészen — modern.

—ch.

KÜLÖNFÉLÉK.

* **Szerelmesek megadóztatása.** Már a czim is elárulja, hogy a dicső Amerikában fundálódott ki a legújabb adóalap, melyet ezennel ajánlunk a megszorult város-atyák figyelmébe. Amerika Idaha államában van egy metodista község, melynek lelkipásztora — a mint alább kitűnik — zseniális financer. A község templomának nem volt orgonája, de pénze sem. A praktikus lelkiatya erre elrendelte, hogy minden ifju, a ki egy községbeli leányzót meglátogat, 10 czentet tartozik a hitközség pénztárába fizetni. Persze csakhamar megvolt az orgona. Az új orgonához azonban egy szép új templom is kellett. A lelkes ezuttal sem jött zavarba. Felállította a következő különös adótarifát: Egy esteli látogatás egy fiatal leánynál 10 czent, egy nappali látogatás 2—6 czent, egy közszorítás 16 czent, egy séta kettesben 12 czent, egy esők az anya jelenlétében 17 czent, egy házassági ajánlat 198 dollár, az esküvő napjának megállapítása 2 czent stb. Ezt a különös adót az illető leány bevallása alapján szedik be. A lelkes erősen hiszi, hogy az orgonához nemsokára meglesz az új templom is.

példa kell, mert különben inproduktive vesznek el az ott összehalmozott erőket.

A kultúra vívmányai is a közvetlenség által hatnak legjobban és legbiztosabban, éppen azért észszerűtlen azoknak egy helyen való felhalmozása és összpontosítása. Hozzá férhetővé kell azokat tenni minden vidék, minden polgár, minden társadalmi osztály számára.

Olyanoknak kell lenni ezeknek a vidéki központoknak, mint amilyenek az emberi testben az egyes nagyobb véredények, amelyek a szív löktetésének minden mozdu latát híven visszaadják, elvezetvén az életadó vért az államtest minden egyes részébe.

Olyanoknak kell lenni ezeknek a vidéki központoknak, hogy általuk, mint vezető-esaternak által, egyenletesen szétterjedjen az anyagi és szellemi erő az állam egész organizmusában.

Legyen minden ilyen vidéki központ a magyar államiságnak s a magyar nemzeti állammak egy-egy világító tornya, amely jótékonyan besugározza a saját vonzkörébe eső területet, minden körülmények között erős és megdönthetetlen bástyája maradván a magyar állameszmének.

S vajjon, hogyan haladunk e felé a cél felé?

Bizony lassan, mert sajnos, azt látjuk, hogy a vidéki nagyobb városok vezetőségeiben csak elvétve van meg a képesség ahhoz, hogy a helyzetet és a célt felfogják. Társadalmi és politikai ellentétek gátolják legtöbb helyen a békés együttműködést s ezen ellentétek miatt nagy érdekek forognak kockán.

A legtöbb város hallatlan indolentiával úgy gondolkodik, hogy hiszen választott képviselőt, majd kijár az egyet és mást a kormánytól. Kapok egy pénzügyigazgatóságot, valamilyen iskolát, talán katonaságot is — s rendben van az egész.

Pedig nem így kellene gondolkodni, hanem a vezetőségeknek tehetségük javarésztét kellene felhasználni a nagy cél megvalósítására.

A naiv lelkeknek az az aggodalma, hogy az így kifejlődött partikularizmus az állami egység rovására történik — ma már rég túlhaladott álláspontra.

Amikor még az államok nem domináltak egy közös, nagy vezéreszme által; amikor még a nemzeti eszme nem volt minden összekötő, minden egyesítő általános kapcsoló — akkor tényleg volt valami veszedelem a partikularizmusban.

De ma már nincsen, sőt a konszolidált nemzeti állam keretében határozottan politikai eszélyességre és előrelátásra vall a partikularis gazdasági és kulturpolitika.

Azon kell tehát lennünk, hogy vidéki városaink mielőtt inkább fejlődve, képesek legyenek teljesíteni azokat a nagy feladatokat, amelyek reájuk várnak.

Tartsák folytonosan ébren az egyes vidékeken az állami összetartozandóság érzését, s szolgáljanak erős kapcsolóként az ország erejének összefoglalásánál.

Nagygyá és erőssé fejlett vidéki városok nagygyá és erőssé teszik a magyar államot is.

Ezek létesülése mellett olyan lesz majd a magyar állam, mint egy megostromolható várendszer által védett erősség, amelynek ellenség nem árthat.

Fehér Gábor.

TÁVIRATOK.

— A „Debreczeni Ellenor” eredeti táviratai. —

Uj miniszter.

Budapest, márczius 28. Megerősítetlen hír szerint gróf *Széchenyi Gyula* ő Felsője személye körüli miniszterré nevezetett ki.

Az appropriáció letárgyalva.

Budapest, márczius 28. Az országgyűlés pénzügyi bizottsága ma

letárgyalta az appropriációs javaslatot.

A kvóta-ügy.

Budapest, márczius 28. Széll Kálmán miniszterelnök csak a jövő hét folyamán utazik Bécsbe.

*Lukács*sal valós inüleg a költségvetés végleges letárgyalása után az ülésszak végét ér.

A kvóta-ügy husvét után kerül napi rendre, mely május havában dűlőre is jut. Nyár elején lesznek a delegáció ülései, még pedig Budapesten.

Oroszország háborúra készül.

Budapest, márczius 28. **Odeszából nyert értesülés szerint Oroszország 250,000 embert mozgósít a kis-ázsiai határon Törökország ellen.**

Az angol alsóházról.

London, márczius 28. Az alsóház mai ülésén Hieks Beack pénzügyminiszter a pénzügyi törvényjavaslat részletes tárgyalása folytán, visszavonta a javaslatnak azt a pontját, amely a bélyegadókat a terménykötésekre is kiterjeszti.

A finn sajtó megrendszabályozása.

Kopenhága, márczius 28. A Ritzau-ügynökségnek jelentik Helsingforsból: Finnország főkörmányzója a cenzura indítványára egyszer s mindenkorra megtiltotta a Wiipurin Sanomat című újság megjelenését. A Paivaelehti című újságot is betiltották, ha csak más felelős szerkesztőt nem kap. A cenzura azt indítványozta továbbá, hogy az országgyűlés bizottsági jelentéseit és az általános országgyűlési tudósításokat is vessék alá cenzurának, mielőtt a lapokban közzéteszik.

Szerelem és osztálysorsjáték.

Debreczen, márczius 28.

A zsurokon pikáns kis történet forog a szőnyegen. Viruló, kívánatos szép asszonyról és egy fiatal urról szól az ének. Szerették egymást, de az asszonyka az eskü szent szavával volt kötve az urához, a fiatal embernek pedig nem volt egy krajczárja sem. Söhajtoztak tehát a fiatal ember verseket írt, melyekkel valóságosan elárastotta lapunkat, a menyecske pedig az apró hirdetések díjával gazdagította a kincstárt és kiadóhivatalunkat.

A fiatal ember, — nevezzük őt Adolárnak — a télen kölcsön kért egyik barátjától husz forintot. Egyes jó barátoknak még mindig lévén kölcsönadható pénzüik, Adolár boldogan vágta zsebre az összeget azon erős elhatározással, hogy örökre adós marad. Kivételesen szonban nem postijon damouroknak (Debreczenben is hordárok) adta a pénzt, se nem pezsgőre pazarolta, hanem vett egy negyedosztályu sorsjegyet.

Azt szokták mondani, hogy a kinek pechje van a szerelmenben, szerencsés a kártyában és viszont. Adolár azonban már birta a fess asszonyka szívét hü szerelmenre és Arany szerint *köztük nem vala gát*, csak az, hogy az ifju ur szegény volt, mint a templom egeré és a diplomája is messze jövő homályába volt temetve. Valami rendkívülinek kellett tehát történni, hogy e két bohó szív édes álma teljesüljön.

Adolár azonban, mint mondani szokták, burokban született. Sorsjegyet kihúzták. Kerek nyolczvanezer koronát nyert. Az első pillanatban a szívéhez kapott, de azért nem ütötte meg a guta. Uj élet csörgedezett ereiben. Levelet írt a menyecskének. A levélre örült gyorsasággal megérkezett a válasz: Este indulok anyámhoz Budapestre. Az uram két hétre elbocsátott. Két utlevél s aztán el Amerikába . . .

Adolár nem szólt senkinek, hanem ugyanazon vonattal elutazott Budapestre . . . A külön szakaszban megható volt a találkozás . . . Egy-nas nyakába torultak s alig tudta őket elválasztani a konduktor, ki a jegyeket jött átvizsgálni. A konduktor gyorsan végzett s diskkrét mosolylyal függönyözte be az ablakokat, úgy gondolkozván, hogy a hol két ily szerető szív van, ott egy esetleg betolakodó harmadik felesleges . . .

Már majdnem Kőbányára értek, mikor a fiatal ember egyszerre csak elhalványodott. — Ijedten kapkodott zsebéhez, melyből hiányzott a nyolczvanezer korona. Valami élelmes tolvaj kivágta Adolár zsebét és elillant a pénzzel és reményekkel.

A menyecske Amerika helyett csakugyan a mamához ment, de már harmadnap mulva sürgönyözött az urának, hogy Budapesten nagyon unalmas és ő szeretne hazajönni. A férj rögtön felutazott unatkozó kis feleségéért s boldogan hozta haza fészkebe.

Ez a télen történt . . .

Adolár azonban azt a bolondot eszelekedte dühében, hogy feljelentette az esetet. A rendőség koholtnak tekintette az egész dolgot, mire Adolár tanura hivatkozott, ki laita nála a nyolczvanezer koronát. A rendőség kapta-fogta magát és a napokban beidézte a menyecskét.

A férj, ki már régebben gyanus szemekkel nézte Adolár ur udvarlását, kíváncsi volt az összefüggésre és kutatni kezdett. Lassan-lassan nyomára jött az egész tervnek és mikor minden bizonyíték kezei közt volt, válópört indított a fess menyecske ellen . . .

Adolár ur pedig eltűnt Debreczenből, hogy megkeresse azt a rozszlelkű embert, ki őt csuffá tette . . .

Mit is tehetett volna egyebet? . . .

Áki.

A dél-afrikai háboru.

— Expressztudósítás. —

London, márczius 28. A Morningpostnak jelentik Mafekingből Gaberonesen át 15-iki kelettel: Az ellenség ma is ügyuzta az angolok hadállását. A burok minden lehetőet elkövetnek a benszülőttek megnyugtatására. Itt minden rendben van.

A Daily Telegraphnak jelentik Lady-smithből 26-iki kelettel: **20.000 oranjei bur őrizi a Sárkány-hegység új szorosait.** Hír szerint a burok visszavonják nehéz ágyúikat a Biggars-hegyről. Nem szándékoznak ott állást foglalni.

A Daily Chronicle jelenti Kimberleyből 26-iki kelettel: **4000 oranjei bur megszállta a Kimberleytől Paardeberg felé vezető utat.** Ugyanez a lap jelenti Ladysmithből 26 iki kelettel: A bur haderő, ideérkezett jelentések szerint, Wesselsnecknél, — Elandslaagtetől északra a legvégső állomásnál, nyolcz mértföldnyire a Biggars-hegy tövével áll.

A Standard-nak jelentik Durbanból 26-iki kelettel: A Rennie társaság Matabele nevű partjáró gőzöst egy angol ezirkálóhajó a Delagoa-öbölből behozta a kikötőbe, mert állítólag kőszent szállított Transzválnak.

A Daily News-nak jelentik Fokvárosból 26 iki kelettel: Roberts lord ideérkezik, hogy feleségével találkozzék. **Nem valószínű, hogy az angolok egy hónap letelte előtt tovább nyomulnának előre.** Clement tábornok négy hadoszlopban Bloemfontein felé tart.

A „Daily-Mail”-nak jelentik Fauresmithből tegnapi kelettel: Clement tábornok ellentállás nélkül megszállta Jägersfonteint és Fauresmithet.

A burok gyásza.

London, márczius 28. **Jonbert bur tábornok meghalt.** E szenzációs hírt röpitette ma világgá a táviró. A hős bur sereg vitéz, nagy hadvezére nincs többé! Nagy munkáját nem tudta befejezni, nem

tudta megérni sok diadala után végső diadalát. Sok véres, kegyetlen harc közben sértetlenül vezette diadalra vitéz csapatát s ott, a harcok közepette, ágyban kellett meghalnia mégis a hősnak! Ez a sors irónája!

Távirataink, melyek erről a hajnali órákban érkeztek a következők:

London, március 28. **Laurenzo-Marques**-ből Reuter ügynökségnek jelentik mai kelettel, hogy **Joubert bur tábornok meghalt.**

White angol tábornok hosszú beszédet mondott Fokvárosban Joubertől, mely annyira megindította az ottani angol lakosságot, hogy sokan könyeztek is. A beszéde végső passzusában kiemelte Joubert érdemeit, ki nagy hős volt és valódi gentleman. Vitéz és tiszteletreméltó ellenfél volt, ki előtt ő meghajlja zászlóját.

London, március 28. Reuter ügynökség jelenti Pretóriából a mai kelettel, hogy **Joubert bur tábornok tegnap éjjel fél 12 órakor gyomorhaja következtében, melyben az utóbbi időben szenvedett, meghalt.** — Az egész várost (valószínűleg Londont érti itt tudósítónk) ennek az igazi hazafinak, vitéz, hős tábornoknak és becsületes, tiszteltreméltó embernek — ugyis, mint ellenfélnek — halála mély gyászba döntötte.

SZÍNHÁZ.

Hunyadi László. Erkel örökbecsű operája, Hunyadi László került tegnap este színre telt ház előtt. Az előadásnak voltak némi hibái, különösen a második és harmadik felvonásban, de a közreműködők sikeréből ez nem sokat vont le. Különösen **Bódy Ella** (Erzsébet) volt az, ki bámulatos szép énekével s drámai játékával leginkább s méltán rászolgált a közönség előismerő tapsaira. A többi szereplők közül **Kállay Karacs, Perényi és Sárosi** váltak ki.

Gyilkosság a fővárosban.

— Expressz tudósítás. —

Budapest, március 28.

Rejtélyes gyilkosság történt az éjjel a fővárosban. Az eset a maga nemében páratlan. Egy 60 év körüli magános nőt gyilkoltak meg saját lakásában s a gyilkosok úgy végezték munkájukat, hogy azt a látszatot adják a dolognak, mintha a meggyilkolt nő önkézevel vetett volna véget életének.

A gyilkosság részleteiről a következőket jelentik:

A váci-körut 35. számú ház egyik második emeleti lakásában lakott **Braun Julia** magánzónő. Az öreg uri nő három szobás lakást bérelt, a melyből kettőt rendszerint albérletbe adott ki. Most csak az egyik szoba volt kiadva két fiatal embernek, a másik üresen állott, míg a harmadikat **Braun Julia** lakta. Az öreg uri nő csupán egy cselédet tartott még, a ki a takarítást végezte. A cselédeány rendszeren a konyhában aludt.

Ma reggel **Braun Julia** cselédeánya **Zsófi**, rémülten futott ki a ház folyosójára s jajveszékelve beszélte el a házbelieknek, hogy urnője holtan fekszik az egyik szoba padlózatán.

A házbeliék besiettek a szobába, a hol rémitő látvány tárult szemük elé. Az urnő teljes pongyolában holtan feküdt a lakatlan szoba padlózatán. Nyakában egy vékony zsinag volt hurkolva, a nyakon pedig erős véraláfutások voltak láthatók. Rögtön hire véraláfutások voltak láthatók. Rögtön hire terjedt az egész házban, hogy **Braun Julia** felakasztotta magát s a kötél elszakadt.

Az esetről nyomban értesítették a főkapitányságot, a honnan **Farkas** rendőrtá-

nácsos, a bűnügyi osztály vezetője, Csócsán fogalmazó, **Dimitrianu** rendőr orvos, a törvénytársi vizsgálóbíró, s több detektív sietett a helyszínére.

Az első pillanatra kétségtelennek látszott, hogy itt nem öngyilkosság esete forog fenn, hanem bünténnyel áll szemben a rendőrség. Azért hát nyomban a lakás átvizsgálásához fogtak, hogy megállapítsák nem hiányzik-e valami, s vajjon nem rablógyilkosság esete forog-e fenn. Legnagyobb meglepetésére a rendőrség mindent rendben talált. Megtalálták az asszony összes ékszereit, ezüstneműit, s egy 800 forintról szóló takarékpénztári könyvecskét is, a melyet a meggyilkolt urnő szekrényében rejtve tartott.

Hogy büntény esete forog fenn, igazolni látszik az a körülmény, hogy az asszonyt nem saját szobájában, hanem a lakatlan szobában, közvetlen annak a szobának ajtajában keresztbe fekvé találták meg, a hol a két szobaur lakott. De igazolja a büntényt az is, hogy az asszony nyakán két foltok láthatók, a mi kétségtelenné teszi, hogy idegen kezek fojtották meg s hogy a gyanút elhárítsák, hurkot kötöttek nyakára.

Ha nem rablógyilkosság esete forog fenn, miért ölték hát meg az asszonyt? Ez az a rejtély, a melyet a rendőrségnek hivatása megfejteni.

A bizottság elsősorban a holttestet fényképezte le s aztán hozzáfogott a házbeliék kihallgatásához. Először a **Zsófi** nevű cselédeányt hallgatták ki, a ki négy év óta van a meggyilkolt nő szolgálatában. A cseléd elmondta, hogy ő este 7 órakor feküdt le, nem tudja, mi történhetett éjjel, ő reggel, a mikor a szobába benyitott, urnőjét már holtan találta. A leányt kihallgatása után letartóztatta a rendőrség. A cselédnek ugyanis egy fiatal kamasz szeretője van, aki többször töltötte az éjet a leánynál a konyhában.

Ezután a két szobaurat hallgatták ki, akik közül az egyik éjjel 2 óráig dolgozott, de egyikük sem hallott semmi gyanus zajt, daczára, hogy a holttestet közvetlen az ő szobájukba nyíló ajtó mellett találták meg a szoba padlózatán.

A vizsgálatot erélyesen folytatja a rendőrség.

A késő éjjeli órákban vesszük a táviratot, mely szerint a meggyilkolt asztalán levelet találtak, mely az egyik szobaurhoz **Politzer Samuhoz** volt címelve. Ebben **Braun Julia** arra kéri **Politzert**, hogy fizesse ki a cselédet s kijelenti, hogy öngyilkosságot fog elkövetni; a levél írása azonban nyilvánvalólag nem az áldozaté. A rendőrség a 60 éves áldozat egyik fülbevalóját **Politzer** ágyában találta meg, akivel viszonya volt. A rendőrség a nyomozatot erélyesen folytatja.

HIREK.

— **Igazságügyi kinevezés.** A hivatalos lap mai száma közli, hogy ő Felsége a király, az igazságügy-miniszter előterjesztésére **Szalay József** debreczeni törvénytársi bírót a debreczeni kir. ítélőtáblához bírónak nevezte ki. Gratulálunk.

— **A tanári körből.** A debreczeni tanári kör f. hó 31-én, szombaton délután 5 órakor rendes gyűlést tart, a melyre a kör t. tagjait ez uton is meghívja az elnökség.

— **A képviselőválasztói fuvardijak Hajdúvármegyében.** Hajdúvármegye — mint már irtuk — elkészítette a megye területére a képviselőválasztói fuvardijakról szóló szabályrendeletet s megerősítés végett felküldötte a belügyminiszterhez. A belügyminiszter a fuvardijakat tulmagasnak tartván, tegnap visszaküldötte a szabályrendeletet módosítás s újbóli átdolgozás végett. A miniszter leiratában az újabb felterjesztést záros határidőhöz, május 1-hez köti s evégből Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága április hó 18-án rendkívüli közgyűlést tart.

— **Jókai vigjátékot irt.** Nagy meglepetésünkben lesz részünk nem-sokára mindnyájunknak, írja ma a Magyar Hirlap, akik nem tudunk betelni nagy írónknak, **Jókai Mór**-nak, az irodalmi alkotásaival. A meglepetés egyike lesz a legérdekesebbeknek. Nem egyébről van szó, minthogy **Jókai Mór** vigjátékot irt a Vigszínház számára, ahol természetesen a legrövidebb idő alatt színre is kerül ez az új szín-darab.

Irodalmi atyamesterünk, az ő rendkívüli teremtő lángelméjével mindent alkotott már, a mi az irodalom gyűjtőfogalma alá vonható. A politikai czikktől kezdve végig a szépirodalom minden műfaján át a legnagyobbtól a legkisebbig irt már. Irt vigjátékot is valamikor régen, de színművei közt legtöbb aránylag a szomorujáték; pedig tudjuk, mennyi jókedv, mennyi aranyos humor buzog az ő csudás lelkületéből, — hisz tréfás, humoros művei vetekszenek neveltető határukban a leghíresebb humoristák műveivel.

Annál érdekesebb lesz ez a legújabb vigjáték, amelyben csak úgy pezsdül a jókedv, a szellem, az ötlet.

A **Jókai** vigjátékának **Cicero felesége** lesz a címe.

— **Meghívás.** A debreczeni ev. ref. egyház árvaügyi bizottsága márcz. hó 30-án d. u. 4 órakor az egyház tanácstermében folyó ügyek elintézése céljából ülést tart.

— **Az idej legeltetés a Hortobágyon.** Az intéző bizottság **Kiraly Gyula** tanácsnok elnöklése mellett tegnap tartott igen népes ülésében állapította meg a jószágoknak a Hortobágyra való kihajtása idejét. A lovak április 5-től, a szarvasmarhák pedig április 9-től fogva hajthatók ki a számvevő-ségnél (**Kovács Sándor** számvevőnél, város-háza keleti szárny, I. emelet) váltható hajtó-czédula mellett. Ilyen czédulát csak azoknak adnak, akik legelőadó-hátralékaikat teljesen kifizetik. A juhok és sertések kihajtása már március 15-től kezdve folyik. A számadó gulyások és csikósokat az intéző bizottság még januárban felfogadta és ezen intézkedést a városi tanács is jóváhagyta. Felfogadtak: 1. a **halasközi** gazdaságba számadó gulyás- és csikósul **Hajas István**. Pásztorbér 1 drb szarvasmarha után 1 kor 60 fillér, 1 drb ló után 2 kor. 40 fillér. 2. A **Pentezughoz** gulyás és csikós **Gál Lajos**. Pásztorbér 1 drb szarvasmarha után 1 kor. 60 fillér, 1 drb ló után 2 kor. 60 fillér. 3. A **Faluvég-halmi** gazdaságba számadó gulyás **Hüse István**. Pásztorbér 1 kor. 60 fillér. Számadó csikós **Hüse Gábor**. Pásztorbér 2 kor. 60 fillér. 4. A **Máta** megettí gazdaságba számadó gulyás és csikós **Kiss András**. Pásztorbér 1 drb szarvasmarha után 1 kor. 40 fillér; egyéb ló után 2 kor. 40 fillér. 5. A **Pap-egyházi** gazdaságba **Hüse János**. Pásztorbér 1 drb szarvasmarha után 1 kor. 60 fillér.

* **Az asszonyok birodalma.** Talán sehol sincs olyan jó dolguk az asszonyoknak, mint az orosz Beszükovesina kormányzásában. Az összes főbb hivatalok is az asszonyok kezében vannak. A szóban forgó kormányzásnak hét kerülete van, amelyben körülbelül 12000 lélek lakik. A városokat kivétel nélkül asszony-polgármesterek kormányozzák, a városi tanácsok is csupa asszonyból állanak. Egy legutóbb kibocsátott csári ukáz szerint valamennyi község egy nő-kormányzó keze alá került, akinek a hivatalos neve „Saschka.“ A rendőrséget, a postát, a nyilvános utakat, az igazságszolgáltatást, a vámokat s adókat is gyöngéd női kezek intézik. Sőt a tüzoltók is mind az asszonyok sorából kerülnek ki. Hogy a férfiak mit csinálnak ebben a furesa világban, arról nem szól a krónika.

* **A reklám új módja.** Párisban a hirdetési irodákban egymás hátán állanak az emberek egy kis vasszekrény előtt. — Javarészüket öt centimes pénzdarábot tart a kezében és türelmetlenül várja, mikor kerül reá a sor, mikor juthat a legújabb reklám-gép elé. Végre odakerül, bedobja az egy sou-t a nyíláson, mire egy gyöngéd női hang öt percig fecseg az illetővel — persze fonográf-ból — s elmondja, melyik a legjobb likőr, hol lehet a lelegegánsabb ruhát csináltatni, melyik a legjobb és legártatlanabb puder, hajkenőcs és így tovább. Bár igen kedvesen eszeve a fonográf, ez magában véve még nem ér meg egy sou-t. Csak türelem... Hirtelen megváltoztatja hangját a fonográf-ból beszélő hölgy és méltóságteljesen mondja:

— Ön adott nekem egy sou-t, ime én adok önnek két sou-t.

A következő perczben kihull egy tíz centimes darab a gépből és a boldog halandó egy csomó czim, valamint egy könnyen szerzett öt centime-os birtokában, némi tolakodás után büszkén hagyja el a helyiséget. Ez a legújabb reklám Párisban.

RÖPPENTYÜK.

* **Emberismerő.** Miczi: No rád ismertem a második palaczk pezsgőnél. — Gigi: Hiszen csak egyet ittunk. — Miczi: Épen arról ismertelek meg, hogy nem hozattál másodikat.

* **Biztatás.** A nagysága távollétében a gazda fogadja föl a cselédet. — Van-e szeretője, — kérdi. — Van, nagyságos ur, felel a leány. — de ne tessék tőle tartani; nem féltékeny.

* **Szerelmes.** Primadonna: Ma nincs pénzünk. Várjon. Hitelező: De meddig? Primadonna: A gróf annyira szeret, hogy az én kedvemért el fog venni egy gazdag özvegyasszonyt.

* **Szeccszelő.** Festő: Kérek czinóbert. Kereskedő: Elfogyott. Tessék szép tengerzöldet venni, hiszen az ön képe nézve az mindegy.

* **Leírás.** Weisz ur kis fia először volt az iskolában. Mikor hazajön, kérdik tőle: Hát milyen volt az iskola, Jóska? — Nagyon unalmas; a padokban csupa gyerek ült, a kasszában pedig a tanító.

* **Emlék.** Emlékszel még az esküvőnk napjára, öregem? De mennyire! Ugy szorított a czipóm, hogy talán soha sem feledem azt a napot.

KÖZGAZDASÁG.

Kereskedők és iparosok figyelmébe.

A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a debreczeni kereskedelmi és iparkamarához érkezett leirata szerint a m. kir. kereskedelmi muzeum új szervezeti szabályzatát jóváhagyta. Ezen új szabályzat szerint a muzeum célja és feladata: a hazai termékek kelendőségét előmozdítani, a belföldi fogyasztás figyelmét a hazai termékekre irányítani és a belföldi termékek kivitelével foglalkozó kereskedelem érdekeit szolgálni, a külföldről való behozatalt figyelemmel kíséreni s így közvetve a hazai közgazdaság és különösen a hazai ipar fejlesztésére közreműködni. E cél elérésére szolgálnak: az állandó kiállítás, időleges szakkiallítások, a kiviteli mintatár, külföldi képviselőségek és ügynökségek, a tudakozó iroda, a muzeum könyvtára és közleményei,

a hazai beszerzési források és kiviteli czégek törzskönyve. A muzeum a rendelkezésére álló eszközökhöz képest úgy magánosoknak, mint hatóságoknak teljesen ingyen nyújt felvilágosítást mindazon ügyekben, melyek működése körébe tartoznak, kivéve a külföldi hitelértékesítések és egyes speczialis, a felek kívánságára folyamatba teendő különleges eljárás, melynek tényleges kiadásai a muzeumnak megtérítendő. Ingeny tájékoztatja a muzeum az üzletkörüket a nagyobb közmunkák felől, a hazai különleges vásárokról és kiállításokról, vasuti díjszabások változásairól, törvények és rendeletek tartalmáról, be- és kiviteli vámtételekről, külföldi czégek megbízhatóságáról és hitelképességéről stb. Az érdekelt kereskedők és iparosok saját érdekekben cselekesznek, ha a muzeum működését minél gyakrabban veszik igénybe.

TŐZSDEI JELENTÉS.

— Távirati értesítés. —

Budapest, márczius 28.

Délutáni zárlat:

Osztrák hitelrészvény	754 kor 40 fill.
Magyar hitelrészvény	751 „ 50 „
Osztrák-magyar államvasuti részvény	642 „ 20 „

A határidő-üzlet.

Délutáni zárlat 4 órakor.

Buza tavaszra	7.43—7.44
„ őszre	7.68—7.69
Rozs tavaszra	6.31—6.32
„ őszre	6.51—6.52
Zab tavaszra	4.90—4.91
Tengeri májusra	5.32—5.33
Repcze aug.—sept.-re	12.90—13.00

A Debreczeni Kereskedelmi Csarnok jegyzései.

Debreczen, márczius 28.

Piaci árak 50 kgr.-ként koronákban:

Buza minőség 77	6.75—6.90
„ „ 78	6.90—7.15
„ „ 79	7.10—7.20
„ „ 80	7.15—7.30
Rozs „ 71/73	5.60—5.70
Árpa	5.25—5.30
„ (jobb)	5.20—5.40
Zab	4.70—4.85
„ prima	5.00—5.20
Tengeri	5.—5.05
Köles	5.80—6.—
Napraforgó mag	4.50—4.60
Bükköny	7.20—7.50
Lóhere	65.—70.—
Luczerna	40.—42.—
Pogácsa napraforgó	4.70—4.20
„ tökmag	5.10—5.50
Bab (fehér)	6.20—6.80

DEBRECZENI VÁROSI SZÍNHÁZ.

Csütörtökön, 1900. évi márczius hó 29 én,

Napoleon öcsém.

Eredeti bohózat 3 felvonásban. Irták: Rákosi Viktor és Dr. Guthi Soma.

Színházi műsor.

Pénteken, márcz. 30-án bérlet 150. szám „C“ másodszer: *Napoleon öcsém.*

Szombaton, márcz. 31-én bérlet 151. szám „A“ harmadszer: *Napoleon öcsém.*

Vasárnap, ápril 1-én két előadás; délután 3 órakor félhelyarákkal: *A cornevillei harangok* Nagy operette 3 felvonásban; este 7 és fél órakor bérletszünetben. Locsarekné N. Gizella bucsufelléptül: *Telen.* Eredeti népszínmű 3 felvonásban. Irtá: ifj. Bokor József.

INGATLANOK FORGALMA.

Kovács Sándor és neje veszik a debreczeni 5063. sz. jtkvben 10168. hrsz. a. foglalt 2 hold 1106 négyszögöl ujosztású földet Varga Lajos és neje Fast Rózától 2000 koronáért.

Móricz Bertalan és neje Alexy Ilona veszik a debreczeni 4911. sz. jtkvben 5574. hrsz. a. és a debreczeni 3362. sz. jtkvben 8306. hrsz. a. foglalt 2 hold 1168 négyszögöl szőlőt illetve 2 hold majorsági földet Barsay Sámuelától 11800 koronáért.

Dr. Varga Emil és neje Rothsneuk Olga veszik a debreczeni 4683. sz. jtkvben foglalt régi 1809. sorsz. házat dr. Medve Kálmántól 34000 koronáért.

Szabó András és neje Erdei Juliánna veszik a debreczeni 6270. sz. jtkvben 3729/a—2. és 3730/5. o-2. hrsz. a. foglalt csapókerti szőlőt Orgován János és neje Józsa Juliánától 4500 koronáért.

Rácz András és neje Jecs Juliánna veszik a debreczeni 1255. sz. jtkvben foglalt régi 3025. sorsz. házat László György és neje Fejes Máriaától 1760 koronáért.

Gergely Ferenc és neje Mihály Mária veszik a debreczeni 510. sz. jtkvben 11027. hrsz. a. foglalt 749 négyszögöl ujosztású földet Máthé Albertől 280 koronáért.

REGÉNY.

A csöndes lakó.

— Angol regény. —

Irtá: Pryce Richard.

Fordította: Karem.

(Folytatás.)

14.

Néhány nappal ezután történt, hogy Smithnének, mikor a hálószobában söprögetett és porolt, észébe jutott, amit unokahuga mondott. Nem tette meg azonnal, mert nagyon rendszeres egy kis anyóka volt, aki sorjában szerette végezni dolgait. Folytatta hát a dolgát; letörölgette a kandalló párkányára ékeségül felállított utálatos tárgyakat, u. m. két kagylót, két kék üvegből készült virágtartót és egy lord Nelsont ábrázoló rettenetes porcellán-figurát és megtörölgette a székek és asztalok lábait. — Valószínű, hogy az ablakon betóduló nap-sugarakat is szívesen megtörölgette volna, mert tele voltak apró forgó, kerengő automokkal, melyek sértették az ő éles szemét.

Végig huzogatta törölrüháját a képek keretein is. Ezeket ő választotta és most is kedvtellessel nézegette az olcsó, mutatós rámakat. A képek, azok olyan Almanachokból voltak kivágva, minőket a kereskedők osztogatnak karácsony táján. Az egyik Holliséktól való és vallásos tárgy volt. Egy leányt, ábrázolt, bő fehér rubában, ki egy sziklán álló kőkeresztbe kapaszkodik, melyet háborgó tenger veszen körül. — A keresztet nefelejtés-koszoru fonja át s egy papírszalagon legenda gyanánt egy himnuszor fut végig.

Egy másik képnek valamivel világiasabb tárgya volt. Egy piros estélyi ruhába öltözött hölgy fánkot készít a konyhában. Két barátnője, az egyik kék, a másik sárga kálappal fején, az asztalnál ül s az olajnyomat alá nyomtatott párbeszéd szerint az egyik azt mondja: „Hogyan, kedved maga készíti pástétomát, mrs. Vavasour?“ Mire mrs. Vavasournak ez a válasz van a szájába adva: Igen és nagyon kellemesnek találom ezt, mióta véletlenül Blauk balzsamos sütőporára akadtam, mely minden fűszer- és esemegekereskedésben hadható, hat pennys és shillinges csomagokban.“

A harmadik kép egy londoni jól ismert hölgynek rikitóan színezett arczépe volt, mely a haj- és ruhaviseletről ítélve, akkor készülhetett, mikor szépsége volt a jövedelmi forrása. Bizonyonyal ő maga sem ismerte volna meg az arcját.

Mrs. Smith mind e műtárgyakat a legnagyobb gonddal és lelkiismeretességgel megtörölgette s a professionatus szépség képével, mely a láda felett függött, végre ez utóbbihoz is eljutott.

Végig simította törölrühájával a szürke fedelet, megdörzsölgette a rézlakatot és lemezeket és épen föl akarta a ládát egyik fogójánál fogva emelni, hogy lopva megrázhassa, mikor mrs. Fleming belépett. Sietve rohant oda hozzá.

— Oh kérem, ne mozdítsa ezt, — mondá. Egy tükör, egy üveg van benne és el talál törni.

— Le akartam a láda mögött is porolni; — szolt Smithné és vigyázva bocsátotta le a ládát.

(Folyt. köv.)

Főmunkatárs: Ujlaki Antal.

Laptulajdonos: a Csokonai-nyomda.

Érvényes 1899. október hó 1-től.

Sz. v.	Gy. v.	Tv.sz.	Sz. v.	Sz. v.	Tv.sz.	Állomások.	Tv.sz.	Sz. v.	Sz. v.	V. v.	Sz. v.	Gy. v.	Sz. v.
170	1702	1754	1706	1710	1742		1745	1709	1707	1723	1713	1701	1705
I-III.	I-II.	II-III.	I-III.	I-III.	II-III.		II-III.	I-III.	I-III.	I-III.	II-III.	I-II.	II-III.
9.15	1.55	.	7.05	.	.	ind.	Budapest k. p. u.	érk.	.	6.20	.	1.50	8.10
2.29	5.35	.	1.24	4.06	6.05	ind.	Püspök-Ladány	érk.	5.18	9.45	11.23	1.28	9.48
3.36	6.26	.	2.33	5.14	7.40	érk.	Debrecen	ind.	3.37	8.15	10.27	12.00	9.01
5.18	8.18	.	.	9.42	9.42	rk.	Nyiregyháza	ind.	.	6.44	6.44	.	6.41
7.02	10.30	.	.	11.26	11.26	érk.	Szerencs	ind.	.	5.10	5.10	.	5.00
6.58	.	.	8.52	.	.	érk.	Büd-Szt-Mihály	ind.	.	3.10	3.10	.	5.30
6.15	érk.	Nagy-Léta-Vrtes	ind.	5.25
.	11.35	ind.	Füzes-Abony	érk.
3.56	6.46	8.20	3.00	5.22	.	ind.	Debrecen	érk.	.	6.45	10.12	7.51	8.66
4.58	7.29	9.47	4.01	6.35	.	érk.	Ermihályfalva	ind.	.	5.27	9.14	6.36	8.15
9.09	.	.	8.21	.	.	érk.	Nagyvárad	ind.	.	5.43	.	.	6.50
5.10	7.31	9.59	4.11	6.00	.	ind.	Ermihályfalva	érk.	9.09	9.06	6.22	8.12	11.00
6.03	8.06	11.15	5.04	8.00	.	érk.	Nagy-Károly	ind.	5.09	8.15	5.18	7.41	10.19
.	.	.	10.17	.	.	érk.	Zilah	ind.	4.05	2.18	.	.	4.07
6.11	8.08	11.25	5.14	8.30	.	ind.	Nagy-Károly	érk.	9.18	8.07	10.17	5.13	7.39
6.39	8.26	12.04	5.41	9.04	.	ind.	Gilvác	érk.	3.57	7.39	4.38	7.21	9.47
6.40	8.27	12.05	5.42	9.09	.	ind.	Szatmár	érk.	3.23	7.37	4.35	7.20	9.44
7.08	8.50	12.46	6.11	9.50	.	érk.	Nagy-Bánya	ind.	2.47	7.09	4.00	6.59	9.19
10.41	.	.	10.17	.	.	érk.	Fehér-Gyarmat	ind.	.	3.25	.	10.17	5.50
2.25	.	.	.	5.50	.	ind.	Szatmár	érk.	.	10.41	.	.	5.45
9.22	.	.	11.41	.	.	érk.	Királyháza	ind.	Gy. v.	2.42	6.57	6.58	9.10
4.10	8.52	.	6.23	11.49	.	érk.	Bátyu	ind.	1703.	1.22	5.49	6.08	7.57
7.18	9.44	.	7.36	1.10	.	érk.	Királyháza	ind.	1708.	10.28	2.57	.	5.30
8.27	.	.	9.52	4.42	.	érk.	Királyháza	ind.	Sz. v.	1711.	10.28	.	9.52
10.28	ind.	Taraczköz	érk.	12.18	4.45	6.37	6.08	7.47
6.55	.	Sz. v.	5.80	.	.	ind.	M.-Sziget	érk.	10.68	2.24	4.17	.	6.29
8.49	9.51	3.50	7.48	.	.	ind.	Nagy-Booskó	érk.	10.57	2.22	4.16	4.50	6.00
10.14	.	6.21	9.14	.	.	érk.	Kis-Booskó	ind.	10.30	1.35	3.50	.	.
10.15	.	6.30	9.15	.	.	érk.	M.-Sziget	érk.	6.25
10.50	11.18	7.20	9.50	.	.	érk.	Sziget-Kamara	ind.	8.52
V. v.	V. v.	.	V. v.	V. v.	.	ind.	Nagy-Booskó	érk.	5.01	.	V. v.	1725.	V. v.
1728	5612.	.	5614	1728.	.	ind.	Kis-Booskó	ind.	5.01	.	1725.	1727.	1727.
I-III.	I-III.	.	I-III.	I-III.	.	érk.	Körösmező	ind.	9.59	.	7.00	.	5.28
11.33	6.55	.	3.45	10.00	.	érk.	Körösmező	ind.	9.52	.	6.24	.	5.15
11.40	7.02	.	3.52	10.07	.	érk.	Körösmező	ind.	9.47	.	6.19	.	5.14
11.41	7.07	.	3.57	10.05	.	érk.	Körösmező	ind.	9.11	.	5.43	.	4.37
12.13	7.43	.	4.33	10.38	.	érk.	Körösmező	ind.	9.03	.	5.37	.	4.27
12.14	7.51	.	4.43	10.39	.	érk.	Körösmező	ind.	8.52	.	5.26	.	11.55
8.50	8.02	.	4.54	1.80	.	érk.	Körösmező	ind.	.	.	3.09	.	.

* Budapest k. p. u. Püspök-Ladány között az 1708. sz. személyvonatnál, Püspök-Ladány és Nagy-Károly között az 1706. és 1707. sz. személyvonatoknál naponta, továbbá Debrecen—Püspök-Ladány között az 1705. sz. személyvonatnál minden kedden a szomszédos forgalmu menetjegyek használata ki van zárva.

A nagyérdemű hölgyközönség figyelmébe!

Bécsi bevásárlási utamból hazajöve, tisztelettel tudatom, hogy a legújabb párisi és bécsi modell-kalapok megérkeztek, kérem azok szives megtekintését. Egyidejűleg becses tudomásukra hozom, hogy üzletemet folyó év május hó 1-től a Huber-féle házba, Piacz-utca 52. helyezem át.

További szives pártfogásukért esedezve, vagyok

tisztelettel **Jungreis Mari.**

Debrecen, Bocskay-tér 2. sz.

Ajánlja a n. é. közönség és vendéglősök, kosztadók figyelmébe a husvétii ünnepekre

hentes-árucikkait

u. m. debreceni füstölt, páczolt és páczolatlan sonkát, friss, füstölt és száraz kolbászt, füstölt császár-hust, kolozsvári füstölt karmadlit, mindennemű füstölt husokat, friss olvasztott zsirt és zsirnak való szalonnát, naponta friss sertéshust a legjutányosabb árakon.

Vidéki megrendeléseket elfogad és legpontosabban teljesít.

Árjegyzéket kívánatra bérmentve küld.

Arany érem!

Arany érem!

Kárpáti mellszörp

Köhögés ellen

mell- és tüdőbetegek részére.

Ezen szörp mell- és torok-bajoknál, elnyálkásodás, rekedtség, idült hurut, inger és számarköhögés, nehéz lélegzés, tüdővész, továbbá általános és gyomorgyengeségnél legjobb sikerrel használtatik.

A mellszörp gyermekeknek is adható.

Egy nagy üveg ára 1 Korona 60 fillér, egy kis üveg 1 Korona.

Kárpáti mellpasztillák.

Ezen pasztillák a Magas-Tátrán található gyógyfüvek- és gyökerekből készülnek, szintén legjobb sikerrel használtatnak a fentebb felsorolt betegségeknek. Egy doboz ára 50 fill.

Kárpáti melitea.

Egy nagy csomag 50 fill., egy kis csomag 40 fillér. Szintén kitűnő sikerrel használtatik a fentebb felsorolt betegségeknek.

Valódi minőségben kapható a készítő Molnár Lipót gyógyszerésznél Kassán. Debreczenben: Tóth Béla gyógyszerésztárában (Tisza-palota), G. Rochlik Arthur főter 2144. Dr. Rothschnek V. Emil, Mihailovits Jenő gyógyszerésztárában.

Hirdetések

a legjutányosabb árban felvételnek kiadóhivatalunkban

Kossuth-utca 13. sz.